

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهش‌نامه‌ی آموزشی زبان فارسی

به غیرفارسی‌زبانان

علمی پژوهشی

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

مرکز آموزش زبان فارسی

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

IMAM KHOMEINI
INTERNATIONAL UNIVERSITY

- سال دوم
- شماره‌ی نخست
- بهار ۱۳۹۲

پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی

به غیرفارسی‌زبانان

نشریه‌ی علمی-پژوهشی

مرکز آموزش زبان فارسی

▪ صاحب‌امتیاز: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

▪ فاصله‌ی انتشار: فصلنامه

▪ مدیر مسئول: دکتر احمد پاشا زانوس

▪ سردبیر: دکتر امیررضا وکیلی‌فرد

▪ مدیر داخلی: سید اکبر جلیلی

▪ دبیر تخصصی: مهدی خدادادیان

▪ مدیر اجرایی: زهرا اکبرشاهی

▪ ویراستاران فارسی: مهدی خدادادیان و سید اکبر جلیلی

▪ ویراستاران انگلیسی: سید اکبر جلیلی و سید علیرضا نقوی

▪ صفحه‌آرایی و تدوین: زهرا اکبرشاهی

▪ ناظر فنی چاپ: حمید کلهر

▪ لیتوگرافی و چاپ: قزوین

▪ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

IMAM KHOMEINI
INTERNATIONAL UNIVERSITY

نشانی: قزوین، بلوار دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، مرکز آموزش زبان فارسی،

دفتر فصلنامه

www.jpjt.journals.ikiu.ac.ir

نشانی تارنمای اختصاصی نشریه:

jpjt@pst.ikiu.ac.ir

رایانشانی نشریه:

+۹۸ - ۲۸۱ - ۸۳۷۲۲۲۸

تلفن و دورنگار:

۳۴۱۴۹ - ۱۶۸۱۸

کد پستی:

• بها: ۱۰۰۰۰۰ ریال

- این فصلنامه بر اساس نامه‌ی شماره‌ی ۳/۱۸/۳۵۹۴۳ مورخه‌ی ۱۳۹۲/۰۳/۱۳ کمیسیون نشریات علمی کشور، اعتبار «علمی- پژوهشی» دریافت کرده است.
- این فصلنامه بر اساس نامه‌ی شماره‌ی ۹۱/۲۶۹۸۶ مورخه‌ی ۱۳۹۱/۰۹/۱۲ اداره‌ی کل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می‌شود.
- این فصلنامه در پایگاه‌های زیر نمایه می‌شود:
  - پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به نشانی www.isc.gov.ir
  - پایگاه اطلاعات نشریات کشور (مگیران) به نشانی www.magiran.com
  - مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی کشور به نشانی www.sid.ir
  - پایگاه مجلات تخصصی نور به نشانی www.noormags.com

اعضای شورای نویسندگان

(به ترتیب حروف الفبا)

- دکتر محمد دبیر مقدم- استاد زبان‌شناسی نظری، دانشگاه علامه طباطبایی تهران
- دکتر روح‌الله رحمتیان- دانشیار علوم زبان، دانشگاه تربیت مدرس تهران
- دکتر حسن شمس‌اسفندآباد- دانشیار روان‌شناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)
- دکتر کوروش صفوی- استاد زبان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی تهران
- دکتر سید محمد ضیاءحسینی- استاد زبان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی تهران
- دکتر یحیی مدرّسی تهرانی- استاد زبان‌شناسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- دکتر مهین‌ناز میردهقان- دانشیار زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه شهید بهشتی تهران
- دکتر امیررضا وکیلی‌فرد- استادیار آموزشکای زبان‌های دوم، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)
- دکتر لطف‌الله یارمحمدی- استاد زبان‌شناسی، دانشگاه شیراز و عضو پیوسته‌ی فرهنگستان علوم

مشاوران علمی این شماره

(به ترتیب حروف الفبا)

- دکتر علی افخمی- دانشگاه تهران
- دکتر محمدرضا پهلوان‌نژاد- دانشگاه فردوسی مشهد
- دکتر سید ضیاءالدین تاج‌الدین- دانشگاه علامه طباطبایی تهران
- دکتر بهادر صادقی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان
- دکتر رضامراد صحرائی- دانشگاه علامه طباطبایی تهران
- دکتر سید بهنام علوی- سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- سرکار خانم زهرا استادزاده- مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان

اهداف نشریه

دانش آموزش‌شکاوای زبان‌های دوم و خارجی، همگام با پیشرفت دانش و فناوری، رشد چشمگیری در دهه‌های اخیر داشته است. زبان فارسی نیز به‌عنوان یکی از عوامل همبستگی ملی، ابزار ارتباط زبانی و پشتوانه‌ی تاریخی- فرهنگی ایرانیان در حوزه‌های آموزشی، اجتماعی، فرهنگی و امنیت ملی، از نقش بسزایی برخوردار است.

با توجه به تخصصی شدن دانش آموزش‌شکاوای زبان‌های دوم و خارجی در دنیا و به دنبال آن، آموزش‌شکاوای زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان و نیز با در نظر گرفتن اهمیت زبان فارسی در همبستگی ملی و تقویت ارتباطات کشورمان با کشورهای منطقه، راه‌اندازی نشریه‌ی «پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان» ضروری به نظر می‌رسید. بنابراین، نشریه‌ی مذکور وابسته به مرکز آموزش زبان فارسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، در راستای تقویت و گسترش مرزهای دانش آموزش‌شکاوای فارسی به‌عنوان زبان دوم و زبان خارجی و به‌کارگیری علمی این دانش و شاخه‌های آن گام برداشته است. بر مبنای چنین رسالتی، نشریه‌ی «پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان» تنها نشریه‌ی علمی- پژوهشی، با فاصله‌ی انتشار هر فصل یک بار، در این زمینه خواهد بود که مقالات اصیل و یافته‌های علمی اندیشمندان و محققان دانشگاهی را در این سطح علمی به چاپ خواهد رساند.

خط مشی نشریه

خط‌مشی بنیادین نشریه، بیشتر بر حمایت از مقالات مبتنی بر روش‌های میدانی، در زمینه‌های زیر و صرفاً در حوزه‌ی «آموزش‌شکاوای فارسی به عنوان زبان دوم و زبان خارجی» استوار خواهد بود.

- روش‌های آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان
- آموزش مهارت‌ها و زیرمهارت‌های زبانی
- روان‌شناسی یادگیری مهارت‌ها و زیرمهارت‌های زبانی
- طراحی، تهیه و تدوین مواد درسی و کمک‌درسی و ارزشیابی آن‌ها
- آموزش زبان فارسی برای اهداف دانشگاهی یا اهداف ویژه
- آموزش زبان فارسی در محیط مجازی
- کاربرد ابزارها و فناوری‌های نوین
- مدیریت کلاس‌های چندزبانه و چند فرهنگی
- اصول اخلاقی در آموزش زبان فارسی
- مسائل جامعه‌شناختی و فرهنگی آموزش زبان فارسی
- سنجش، ارزیابی و آزمون‌سازی
- تحولات آینده‌ی دانش آموزش‌شکاوای زبان فارسی
- و سایر پژوهش‌های میان‌رشته‌ای (زبان‌شناسی کاربردی، ادبیات و...)

برگ درخواست اشتراک پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان

نام و نام خانوادگی: ----- شغل: -----
نشانی گیرنده: -----
کد پستی: ----- تلفن: -----
مبلغ پرداخت شده: ----- شماره رسید بانکی: -----
تاریخ و امضاء: -----

بهای اشتراک سالیانه‌ی فصلنامه

داخل کشور	خارج از کشور
۴۰۰۰۰۰ ریال + هزینه‌ی پست	۱۵ دلار + هزینه‌ی پست
مشترکان محترم می‌توانند بهای اشتراک خود را به حساب ۲۸۶۱۱۲/۱۱ جام بانک ملت شعبه‌ی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین، به نام درآمد اختصاصی مرکز آموزش زبان فارسی، واریز نموده و روگرفت قبض پرداخت شده را به نشانی فصل‌نامه ارسال فرمایند. در ضمن، دانشجویان، فرهنگیان و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، برای برخوردارگی از تخفیف، روگرفت کارت شناسایی خود را به همراه برگ درخواست تکمیل شده ارسال نمایند.	

شیوه‌نامه‌ی نگارش مقالات

شیوه‌نامه‌ی نگارش مقالات در تارنمای فصل‌نامه به نشانی <http://jplt.journals.ikiu.ac.ir> نمایه شده است که علاقه‌مندان می‌توانند ضمن بازدید از تارنمای فصل‌نامه، شیوه‌نامه را مشاهده یا دریافت نمایند.

در این شماره می‌خوانید

- سخن سردبیر ۱-۳
- بازنمایی اصول انگاره‌ی نیشن و مک‌آلیستر در برنامه‌های درسی آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان ۵-۳۶
رضامراد صحرايي، اميررضا وکيلي فرد، مریم سلطانی
- تحلیل مجموعه کتاب‌های «زبان فارسی» از منظر نشانه‌شناسی فرهنگی ۳۷-۶۸
مهین‌ناز میردهقان، فرزانه سجودی، حمید آقایی
- گرافیک در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان: نقش ارتباطی و کارکرد آثار گرافیک در رویدادهای آموزشی ۶۹-۹۷
نگار داوری اردکانی، آناهیتا فارسی
- آغازه و پایانه‌ی کلامی در درس‌نامه‌های آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان ۹۹-۱۱۶
علی‌رضا قلی‌فامیان
- تبیین خاستگاه همگانی‌های زبانی و کاربردهای آن در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان ۱۱۷-۱۳۴
ضیاء تاج‌الدین
- طراحی یک بسته‌ی الکترونیکی برای بهبود آموزش و سنجش واژگان پایه‌ی زبان فارسی ۱۳۵-۱۵۴
زری سعیدی، حسنیه شرفی‌نژاد
- ترجمه‌ی چکیده‌ها به زبان انگلیسی ۱۵۵-۱۶۵